

Έγγραφο συνόδου

A8-0286/2016

12.10.2016

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ έναντι του Ιράν μετά την πυρηνική
συμφωνία
(2015/2274(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Richard Howitt

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	3
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	19
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	24

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ έναντι του Ιράν μετά την πυρηνική συμφωνία (2015/2274(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΑΕ/ΥΕ), Federica Mogherini, και του υπουργού Εξωτερικών του Ιράν, Mohammad Javad Zarif, στις 16 Απριλίου 2016 στην Τεχεράνη,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα 2231 (2015) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, το οποίο εγκρίθηκε στις 20 Ιουλίου 2015,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη συμφωνία επί του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν της 20ής Ιουλίου 2015,
- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με το Ιράν, και συγκεκριμένα το ψήφισμα της 10ης Μαρτίου 2011 σχετικά με την προσέγγιση της ΕΕ απέναντι στο Ιράν¹, το ψήφισμα της 14ης Ιουνίου 2012 σχετικά με την κατάσταση των εθνοτικών μειονοτήτων στο Ιράν², το ψήφισμα της 17ης Νοεμβρίου 2011 σχετικά με τις πρόσφατες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Ιράν³ και το ψήφισμα της 3ης Απριλίου 2014 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ έναντι του Ιράν⁴,
- έχοντας υπόψη το στρατηγικό πλαίσιο και το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, έχοντας υπόψη τις ετήσιες εκθέσεις της ΕΕ σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα,
- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τις Ετήσιες Εκθέσεις της ΕΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Οκτωβρίου 2015 σχετικά με τη θανατική ποινή⁵,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Ειδικού Εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν της 10ης Μαρτίου 2016, τις πρόσφατες δηλώσεις του στις 20 Μαΐου και στις 8 Ιουνίου 2016, στις οποίες εξέφρασε την ανησυχία του για τη φυλάκιση των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το πρόσφατο κύμα υποκίνησης μίσους κατά της κοινότητας των Μπαχάι και την έκθεση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών της 3ης Μαρτίου 2016 σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν,

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2011)0096.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0265.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2011)0517.

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2014)0339.

⁵ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2015)0348.

- έχοντας υπόψη το ψήφισμα 70/173 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν, A/RES/70/173, που εγκρίθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2015,
 - έχοντας υπόψη τις δηλώσεις της ΥΕ/ΑΕ, Federica Mogherini, της 14ης Οκτωβρίου 2015 σχετικά με την εκτέλεση ενός ανήλικου παραβάτη στο Ιράν και της 20ής Μαΐου 2016 σχετικά με την καταδίκη του Ιρανού υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, Narges Mohammadi,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου (A8-0286/2016),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία με το Ιράν για τα πυρηνικά και οι εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις στη χώρα αποτελούν μια ευκαιρία για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στη χώρα, καθώς και για τη βελτίωση των σχέσεων της με την Ευρωπαϊκή Ένωση·

Σχέσεις ΕΕ-Ιράν

Πολιτικός διάλογος

1. θεωρεί ότι το κοινό ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης (JCPOA), γνωστό και ως συμφωνία με το Ιράν για τα πυρηνικά, αποτέλεσε αξιοσημείωτο επίτευγμα της πολυμερούς διπλωματίας, και συγκεκριμένα της ευρωπαϊκής διπλωματίας, που θα πρέπει να οδηγήσει όχι μόνο στην αισθητή βελτίωση των σχέσεων ΕΕ-Ιράν αλλά και στην προώθηση της σταθερότητας σε ολόκληρη την περιοχή· φρονεί πως τώρα όλες οι πλευρές φέρουν την ευθύνη για την αυστηρή και πλήρη εφαρμογή της· επικροτεί την ίδρυση της Μικτής Επιτροπής που απαρτίζεται από εκπροσώπους του Ιράν και της ομάδας χωρών Ε3/ΕΕ+3 (Κίνα, Γαλλία, Γερμανία, Ρωσική Ομοσπονδία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ηνωμένες Πολιτείες, με την ΥΕ/ΑΕ)· στηρίζει πλήρως τον ρόλο της Ύπατης Εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας ως συντονίστριας της Μικτής Επιτροπής που ιδρύθηκε στο πλαίσιο του JCPOA, και θεωρεί ότι η αυστηρή και πλήρης εφαρμογή του JCPOA εξακολουθεί να έχει καίρια σημασία·
2. επιδοκιμάζει την επίσκεψη της ΥΕ/ΑΕ, Mogherini, στο Ιράν στις 16 Απριλίου 2016, μαζί με οχτώ ευρωπαίους επιτρόπους, ως σημαντικό ορόσημο για τη δημιουργία ενός φιλόδοξου θεματολογίου διμερών σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και του Ιράν σε τομείς αμοιβαίου συμφέροντος· σημειώνει ότι πολλές ανακοινώσεις της Επιτροπής και αντιπροσωπείες από την ΕΕ στο Ιράν, στην τελευταία από τις οποίες συμμετείχαν η Ύπατη Εκπρόσωπος/Αντιπρόεδρος της ΕΕ και επτά Επίτροποι, έχουν εστιάσει στους εμπορικούς και οικονομικούς δεσμούς·
3. υπενθυμίζει ότι η απόφαση του Συμβουλίου να άρει όλες τις σχετικές με τα πυρηνικά κυρώσεις εις βάρος της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν, ως αποτέλεσμα της υλοποίησης των δεσμεύσεών της στο πλαίσιο του κοινού ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης, επιτρέπει την επανέναρξη της συνεργασίας με το Ιράν και θα δημιουργήσει ευκαιρίες και οφέλη και για τις δύο πλευρές, προσφέροντας τη δυνατότητα να ανοίξει

εκ νέου η ιρανική αγορά για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις· υπενθυμίζει επίσης πως το Ιράν διαθέτει έναν μεγάλο, σχετικά υψηλού μορφωτικού επιπέδου και νεαρής ηλικίας πληθυσμό, η σύνθεση του ΑΕΠ του είναι από τις πιο διαφοροποιημένες στην περιοχή, έχει ανάγκη επενδύσεων και αποτελεί δυνητική αγορά για ευρωπαϊκά αγαθά υψηλής ποιότητας·

4. επικροτεί το άνοιγμα των σχέσεων με το Ιράν· επισημαίνει ότι η ανάπτυξη των σχέσεων ΕΕ-Ιράν πρέπει να συμβαδίσουν με την εφαρμογή της πυρηνικής συμφωνίας/JCPOA· υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με τα όσα προβλέπει η συμφωνία η μη εφαρμογή της εκ μέρους του Ιράν μπορεί να οδηγήσει στην επαναφορά των κυρώσεων· ενθαρρύνει την ανανέωση των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της αφενός και του Ιράν αφετέρου, ούτως ώστε τα δύο μέρη να συνεργάζονται στενά σε διμερή και πολυμερή θέματα για τη διασφάλιση μιας σταθερότερης περιφέρειας και της αποτελεσματικής εφαρμογής της συμφωνίας για τα πυρηνικά· θεωρεί ότι οι σχέσεις ΕΕ-Ιράν πρέπει να αναπτυχθούν μέσω πολυεπίπεδου διαλόγου με επαφές σε πολιτικό, διπλωματικό, οικονομικό, ακαδημαϊκό και τεχνικό επίπεδο, καθώς και εκείνες των λαών και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών, ΜΚΟ και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· τάσσεται υπέρ του ανοίγματος των σχέσεων ΕΕ-Ιράν προς το αμοιβαίο συμφέρον και των δύο μερών, στη βάση μιας ρεαλιστικής αξιολόγησης των κοινών συμφερόντων και των διαφορών, με στόχο την ενθάρρυνση της σταδιακής επέκτασης της συνεργασίας σε κλίμα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, πρωτίστως προς όφελος των λαών του Ιράν και της ΕΕ· στηρίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανανέωση της συνεργασίας με το Ιράν στη βάση διαλόγου που θα χαρακτηρίζεται από τα τέσσερα «C» (comprehensive, cooperative, critical, constructive): ένας διάλογος με ευρύ πεδίο εφαρμογής (comprehensive)· συνεργατικός (cooperative) στους τομείς στους οποίους το Ιράν και η ΕΕ έχουν αμοιβαία συμφέροντα· κριτικός (critical), ανοικτός και ειλικρινής σε τομείς στους οποίους το Ιράν και η ΕΕ διαφωνούν αλλά αναζητούν κοινό έδαφος· και γενικά εποικοδομητικός (constructive) στο πνεύμα και στην πράξη·
5. επικροτεί τις θεσμικές αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (EYED) προκειμένου να αποτυπωθούν τα αποτελέσματα του JCPOA, και συγκεκριμένα επικροτεί τη δημιουργία ειδικής ομάδας για το Ιράν στην EYED, με στόχο τον συντονισμό των διάφορων αξόνων δράσης για όλα τα ζητήματα που αφορούν το Ιράν· επικροτεί τα μέτρα που έλαβε η EYED για τη σύσταση αντιπροσωπείας της ΕΕ στην Τεχεράνη, σύμφωνα με εκκλήσεις σε προηγούμενα ψηφίσματα του ΕΚ, καθώς θα επιτρέψει τη συνεργασία της ΕΕ με τις ιρανικές αρχές προκειμένου να βελτιωθεί η ενημέρωση του κοινού εντός της χώρας σχετικά με την ίδια την ΕΕ, να αντιμετωπιστούν οι παρανοήσεις και να οικοδομηθεί μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Ιράν· τονίζει, εν προκειμένω, ότι οι τομείς του εμπορίου και των επενδύσεων αποτελούν αρμοδιότητες της ΕΕ και ότι η σύσταση αντιπροσωπείας της ΕΕ στην Τεχεράνη θα διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ ΕΕ και Ιράν στους τομείς του εμπορίου, της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, συμβάλλοντας σημαντικά στην εκπλήρωση των προσδοκιών και των δύο πλευρών· Υπογραμμίζει ότι η μετάδοση του Euronews στην περσική θα αποτελέσει στο μέλλον σημαντική ενημερωτική γέφυρα ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο περσόφωνο κοινό·
6. επαναλαμβάνει ότι η ΕΕ και το Ιράν έχουν αποφασίσει να αντιμετωπίσουν τα ζητήματα

που απασχολούν και τις δύο πλευρές με εποικοδομητικό τρόπο· ζητεί η στρατηγική της ΕΕ για την επανεκκίνηση της συνεργασίας με το Ιράν να βασιστεί αρχικά σε μέτρα για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης σε τεχνικούς τομείς που θα δημιουργήσουν θετικό προηγούμενο για κοινά έργα της ΕΕ και του Ιράν και μπορούν να προετοιμάσουν το έδαφος για μια πιο ουσιαστική μακροπρόθεσμη συνεργασία·

7. επιμένει ότι είναι σημαντικό να αναπτυχθεί η κοινοβουλευτική διάσταση των σχέσεων ΕΕ-Ιράν ως μέρος της στρατηγικής για την αποκατάσταση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης· επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, τη στήριξή του στην πρόταση που συζητήθηκε μεταξύ του Κοινοβουλίου και του Majlis σχετικά με την ανάπτυξη διακοινοβουλευτικού διαλόγου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, που αναγνωρίζει τις κοινές προκλήσεις της ριζοσπαστικοποίησης στο Ιράν, σε όλες τις χώρες της Μέσης Ανατολής και εντός της ίδιας της ΕΕ· επικροτεί την επανέναρξη του πολιτικού διαλόγου μεταξύ της ΕΕ και του Ιράν, μεταξύ άλλων και στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· ενθαρρύνει την ανάπτυξη διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα στο μέλλον στον οποίο να συμμετάσχουν εκπρόσωποι της δικαιοσύνης, των δυνάμεων ασφαλείας και της κοινωνίας των πολιτών· αναγνωρίζει ότι μολονότι και οι δύο πλευρές διακατέχονται από καχυποψία και δυσπιστία, υπάρχει μακρά ιστορία μεταξύ πολλών κρατών μελών και του Ιράν, και το Ιράν εκφράζει τη φιλοδοξία να έχει καλές σχέσεις με την ΕΕ, γεγονός που διανοίγει δυνατότητες για μια σχέση που θα βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και στον σεβασμό· αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα του εσωτερικού πολιτικού τοπίου στο Ιράν και επαναλαμβάνει ότι η ΕΕ δεν επιδιώκει να παρέμβει στις εσωτερικές πολιτικές επιλογές στη χώρα αυτή ή σε οποιαδήποτε άλλη χώρα, αλλά επιδιώκει συνεργασία η οποία θα βασίζεται στον αμοιβαίο σεβασμό των διεθνών προτύπων και αρχών· θεωρεί ότι η πλήρης εξομάλυνση των σχέσεων μπορεί να επιτευχθεί μόνο παράλληλα προς την συνεχιζόμενη εφαρμογή του κοινού ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης (JCPOA) μέσω τακτικού και διαρκούς διαλόγου, και ότι άμεση προτεραιότητα πρέπει να αποτελέσει η διεύρυνση του πεδίου των σχέσεων ΕΕ-Ιράν σε τομείς για τους οποίους υπάρχει σχετική κοινή συμφωνία· θεωρεί, ωστόσο, ότι απώτερος στόχος πρέπει να είναι η δημιουργία εταιρικής σχέσης μεταξύ του Ιράν και της ΕΕ·
8. επαναλαμβάνει την έντονη, επί τη βάσει αρχών μακρόχρονη αντίθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη θανατική ποινή σε κάθε περίπτωση και υπό οποιεσδήποτε συνθήκες και τονίζει για μια ακόμα φορά ότι η κατάργηση της θανατικής ποινής αποτελεί βασικό στόχο της πολιτικής της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα· εξακολουθεί να επικρίνει τη συχνή χρήση της θανατικής ποινής από το Ιράν· θεωρεί ότι η μείωση της επιβολής της θανατικής ποινής αποτελεί σημαντικό στόχο του πολιτικού διαλόγου· ζητεί ένα άμεσο μορατόριουμ στην εκτέλεση των θανατικών ποινών στο Ιράν· σημειώνει ότι οι περισσότερες εκτελέσεις πραγματοποιούνται για αδικήματα που σχετίζονται με ναρκωτικά· αντιλαμβάνεται την πρόκληση που αντιμετωπίζει το Ιράν ως μία από τις βασικές οδούς διέλευσης των ναρκωτικών στον κόσμο, καθώς το 86 % των παγκόσμιων κατασχέσεων οπίου πραγματοποιείται στο έδαφός του· ωστόσο, θεωρεί ότι η εστίαση σε προβληματισμούς σχετικά με τη θανατική ποινή, όπως η επιβολή της θανατικής ποινής για αδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά και κατά ατόμων κάτω των 18 ετών, που παραβιάζουν τις εθελοντικές διεθνείς δεσμεύσεις του Ιράν σύμφωνα με τα ανθρώπινα δικαιώματα και το ανθρωπιστικό δίκαιο, θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για ένα κοινό θεματολόγιο προς αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος· καλεί τους βουλευτές του Ιρανικού Κοινοβουλίου να αναθεωρήσουν σε

πρώτη φάση το άρθρο 91 του ποινικού κώδικα του 2013 προκειμένου να καταργηθεί η θανατική ποινή για άτομα κάτω των 18 ετών· επισημαίνει, ωστόσο, την υποβολή νομοσχεδίου στο ιρανικό κοινοβούλιο το οποίο, εάν εγκριθεί, θα μετατρέψει την ποινή για μη βίαια εγκλήματα που σχετίζονται με ναρκωτικά από θανατική ποινή σε ισόβια κάθειρξη· Επισημαίνει ότι εάν εγκριθεί, το νομοσχέδιο θα μειώσει σημαντικά τον αριθμό των εκτελέσεων στο Ιράν·

9. υπογραμμίζει ότι η εξάλειψη της θανατικής ποινής για τα αδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά θα οδηγούσε σε δραστική μείωση του αριθμού των εκτελέσεων (έως κατά 80 % σύμφωνα με εκτιμήσεις του Ιράν)· ζητεί να υπάρξει συνεργασία μεταξύ ΕΕ και Ιράν στην καταπολέμηση των ναρκωτικών ως μέσο αντιμετώπισης του ζητήματος των εκτελέσεων στη χώρα, με σεβασμό στα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα· καλεί την Επιτροπή να παράσχει τεχνική βοήθεια και ανάπτυξη διοικητικών ικανοτήτων με στόχο την ενίσχυση του κράτους δικαίου στο Ιράν, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης της μεταρρύθμισης του δικαστικού συστήματος για τη βελτίωση της λογοδοσίας και των εναλλακτικών λύσεων στη φυλάκιση και τη θανατική ποινή· ζητεί από την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι η οποιαδήποτε τεχνική ή άλλη βοήθεια που θα παρασχεθεί στο Ιράν δεν θα χρησιμοποιηθεί για τη διάπραξη παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

Εμπορικά και οικονομικά θέματα

10. σημειώνει τον δεδηλωμένο στόχο του Ιράν για επίτευξη ετήσιου ποσοστού ανάπτυξης της τάξης του 8%· θεωρεί ότι οι ευρωπαϊκές επενδύσεις έχουν καίρια θέση στην επίτευξη του εν λόγω στόχου του Ιράν· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν παρεμποδίζει τις νόμιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες με το Ιράν και δεν θα εμποδίσει διεθνείς εταιρείες ή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που επιθυμούν να συνεργαστούν με το Ιράν, εφόσον τηρούνται όλοι οι ισχύοντες νόμοι· τονίζει ότι, προκειμένου το Ιράν να αξιοποιήσει τις οικονομικές του δυνατότητες, θα πρέπει να λάβει μέτρα για τη δημιουργία ενός διαφανούς οικονομικού περιβάλλοντος που να ευνοεί τις διεθνείς επενδύσεις και να λάβει μέτρα για την καταπολέμηση της διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα, ιδίως όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις συστάσεις της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (FATF), μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η διακοπή των ροών χρηματοδότησης τρομοκρατικών οργανώσεων· καλεί την ΕΕ να στηρίξει πλήρως τις προσπάθειες του Ιράν στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, ιδίως μέσω της στήριξης των εργασιών σύναψης διμερούς επενδυτικής συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και του Ιράν·
11. τονίζει ότι το εμπόριο και η εκ νέου πρόσβαση στο εμπορικό σύστημα το βασισμένο στους παγκόσμιους εμπορικούς κανόνες μπορεί να αποτελέσει έναν τρόπο για να εξέλθει το Ιράν από την απομόνωσή του και ότι το εμπόριο θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο ενίσχυσης του πολιτικού διαλόγου και τόνωσης της συνεργασίας μεταξύ των χωρών της περιοχής, ώστε να αυξηθεί η περιφερειακή ανάπτυξη, η απασχόληση και η σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή·
12. επισημαίνει ότι το Ιράν είναι η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Μέσης Ανατολής μετά τη Σαουδική Αραβία, με εκτιμώμενο ΑΕγχΠ 397 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ το 2015· επισημαίνει επίσης ότι το εμπόριο μεταξύ της ΕΕ και του Ιράν ανέρχεται επί του παρόντος σε 8 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ και αναμένεται να

τετραπλασιαστεί τα επόμενα δύο χρόνια· υπενθυμίζει ότι η ΕΕ αποτελούσε στο παρελθόν τον κύριο εμπορικό εταίρο του Ιράν και πιστεύει ότι θα πρέπει να στοχεύσει στην ανάκτηση αυτής της θέσης της· υποστηρίζει την επέκταση της εμπορικής σχέσης της ΕΕ με το Ιράν και καλεί την ΕΕ να τονώσει την εμπορική, χρηματοπιστωτική και οικονομική συνεργασία με το Ιράν με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και απασχόλησης του ιρανικού λαού και την ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης· θεωρεί ότι η επέκταση του εμπορίου και των επενδύσεων με το Ιράν μπορεί να συμβάλει μακροπρόθεσμα στην προώθηση της ειρήνης και της σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή, εάν η ΕΕ φροντίσει να αναζητήσει ευκαιρίες για περιφερειακά προγράμματα επενδύσεων, για παράδειγμα στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορικών συνδέσεων·

13. θεωρεί ότι, παρόλο που το Ιράν έχει υπογράψει πολλές συμβάσεις με ευρωπαϊκές εταιρείες, δεν είναι σε θέση να τηρήσει τις δεσμεύσεις του λόγω έλλειψης ρευστότητας, με αποτέλεσμα οι διεργασίες ανοίγματος του Ιράν να είναι παγιδευμένες σε έναν φαύλο κύκλο·
14. επισημαίνει ότι το Ιράν είναι η μεγαλύτερη οικονομία εκτός ΠΟΕ· στηρίζει λοιπόν την αίτηση προσχώρησης του Ιράν στον ΠΟΕ· σημειώνει ότι η ισχύουσα διαπραγματευτική εντολή της ΕΕ για τη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας με το Ιράν είναι παρωχημένη· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει επιλογές για την ενίσχυση των εμπορικών και επενδυτικών δεσμών με στόχο τη μεγαλύτερη ευθυγράμμιση του Ιράν προς τους κανόνες του ΠΟΕ και την προστασία των ευρωπαϊκών επενδύσεων· τονίζει ότι ένα επίσημο πλαίσιο διαπραγματεύσεων θα επέτρεπε στην ΕΕ να αξιοποιήσει πλήρως την επιρροή της ως μεγαλύτερη ολοκληρωμένη αγορά και οικονομικός συνασπισμός και να δημιουργήσει ένα φόρουμ για ανταλλαγή απόψεων και διάλογο· καλεί την ΕΕ να εξετάσει το ενδεχόμενο επανέναρξης των συζητήσεων για την ένταξη του Ιράν στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, δεδομένου ότι η προσχώρηση στον ΠΟΕ θα οδηγούσε σε περαιτέρω φιλελευθεροποίηση της ιρανικής οικονομίας, θα έδινε ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη, θα ενσωμάτωνε τη χώρα στο βασισμένο σε κανόνες παγκόσμιο σύστημα, θα προσέφερε έναν μηχανισμό για την υποστήριξη των αναγκαίων οικονομικών μεταρρυθμίσεων και θα υποχρέωνε το Ιράν να σεβαστεί τις διεθνείς δεσμεύσεις του· καλεί την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει τις διαπραγματεύσεις ως ευκαιρία άσκησης πίεσης για σημαντικές μεταρρυθμίσεις των εργασιακών επί τη βάση των κυριότερων συμβάσεων του ΠΟΕ· εκφράζει την ανησυχία του για την καθυστέρηση του διορισμού του προέδρου της ομάδας εργασίας του ΠΟΕ για την προσχώρηση του Ιράν· ζητεί από την Επιτροπή να ασκήσει πλήρως την επιρροή της για την άμεση άρση αυτού του εμποδίου και την έναρξη της διαδικασίας προσχώρησης του Ιράν στον ΠΟΕ· πιστεύει πως για να προχωρήσει η διαδικασία προσχώρησης, πρέπει να διαγραφεί το Ιράν από τον κατάλογο δημόσιων δηλώσεων της FATF·
15. θεωρεί ότι η έλλειψη ελευθερίας έκφρασης στο διαδίκτυο, ο συστηματικός έλεγχος και η παρακολούθηση της κίνησης στο διαδίκτυο και η έλλειψη ψηφιακών ελευθεριών αποτελούν εμπόδιο στις συναλλαγές με το Ιράν, ενώ παράλληλα παραβιάζουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων· υπογραμμίζει το δυναμικό του ανοικτού και ασφαλούς διαδικτύου στο Ιράν για την ψηφιακή οικονομία· επαναλαμβάνει την έκκλησή του για ένα αποτελεσματικό ευρωπαϊκό καθεστώς ελέγχου των εξαγωγών, με στόχο την πρόληψη της κατάχρησης ειδών διπλής χρήσης και τεχνολογιών για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εναντίον της ΕΕ·

16. υπογραμμίζει επίσης ότι είναι σημαντικό να αναπτύξει το Ιράν οικονομικές και εμπορικές σχέσεις με τους περιφερειακούς παράγοντες, με τον δέοντα σεβασμό προς τους κανόνες του ΠΟΕ, στην προοπτική της δημιουργίας ενός συνεκτικού οικονομικού και εμπορικού συνασπισμού· σημειώνει ότι η ΕΕ μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη και την οικοδόμηση αυτού του περιφερειακού διαλόγου μέσω της εμπειρογνωμοσύνης της και της στήριξής της·
17. θεωρεί ότι η άρση των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών κυρώσεων που συνδέονται με τα πυρηνικά από την ΕΕ και τη διεθνή κοινότητα, όπως προβλέπεται στο JCPOA, αποτελεί σημαντικό στοιχείο για να καταδειχθεί η εκπλήρωση των δεσμεύσεων της ΕΕ έναντι του Ιράν, καθώς και για να διαφανεί η διάθεση για ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας προς το αμοιβαίο οικονομικό όφελος· επισημαίνει, εντούτοις, ότι μολονότι η πλειονότητα των οικονομικών και χρηματοοικονομικών κυρώσεων έχουν πλέον αρθεί, ορισμένες εξακολουθούν να ισχύουν και δεν επηρεάζονται από τη συμφωνία για τα πυρηνικά· ζητεί από την ΕΕ να δεσμεύσει τις επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην ΕΕ να εξασφαλίσουν πλήρη διαφάνεια των δραστηριοτήτων τους στον Ιράν· ζητεί να δοθεί έμφαση στην ποιότητα καθώς και στην ποσότητα των επενδύσεων και να αναπτυχθεί πρωτοβουλία με στόχο να αξιολογηθεί κατά πόσον οι νέες επενδύσεις τηρούν τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, η οποία θα είναι παρόμοια με την πρωτοβουλία που αναπτύχθηκε όταν έγινε άρση των κυρώσεων στη Μυανμάρ/Βιρμανία· επισημαίνει ότι η αποτελεσματική εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι ουσιαστικής σημασίας για να έχει η ενίσχυση των εμπορικών σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και του Ιράν θετική επίδραση στην ιρανική κοινωνία στο σύνολό της·
18. υπενθυμίζει την ανασφάλεια δικαίου που δημιουργούν οι πρωτογενείς κυρώσεις των ΗΠΑ και το γεγονός ότι οι συναλλαγές διεξάγονται σε δολάρια για τις επιχειρήσεις της ΕΕ που θέλουν να επενδύσουν στο Ιράν, γεγονός που υποσκάπτει τη δημιουργία του αναμενόμενου οικονομικού οφέλους από το JCPOA για τον ιρανικό λαό· επιμένει ότι είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστεί το ζήτημα αυτό, καθώς και άλλα οικονομικά ζητήματα βάσει των συστάσεων της FATF, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαραίτητη σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου για τη δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων της ΕΕ στο Ιράν· Ζητεί να αλλάξει η προσέγγιση για το εμπόριο με το Ιράν· ζητεί να χρησιμοποιείται το ευρώ ως νόμισμα στις συναλλαγές με το Ιράν, ώστε να αποφευχθεί η επιβολή κυρώσεων από τις αρχές των ΗΠΑ, όπως έχει συμβεί στο παρελθόν εις βάρος ορισμένων ευρωπαϊκών τραπεζών· τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης του διαλόγου με τις Ηνωμένες Πολιτείες έτσι ώστε να εξασφαλιστούν τόσο η συνέχεια των ευρωπαϊκών εμπορικών συναλλαγών και επενδύσεων στο Ιράν·
19. τονίζει παράλληλα ότι είναι απαραίτητο να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για τη διασφάλιση ενός περιβάλλοντος που να ευνοεί τις διεθνείς επενδύσεις προκειμένου να μπορέσει το Ιράν να αξιοποιήσει τις οικονομικές δυνατότητές του· ζητεί εν προκειμένω από το Ιράν να διασφαλίσει τη διαφάνεια του χρηματοπιστωτικού τομέα του και να καταπολεμήσει τη διαφθορά και τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, σύμφωνα με τις συστάσεις της ομάδας χρηματοπιστωτικής δράσης (FATF)· επικροτεί το σχέδιο δράσης της Ιρανικής Κυβέρνησης βάσει των συστάσεων της FATF, καθώς και τις τεχνικές συναντήσεις που έλαβαν χώρα στις 12 Ιουλίου μεταξύ της ΕΕ και αξιωματούχων του Ιράν για την εφαρμογή των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων σε αυτόν τον τομέα·

20. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι το JCPOA έχει ήδη επιφέρει θετικά αποτελέσματα, όπως η αύξηση των συναλλαγών μεταξύ του Ιράν και της ΕΕ κατά 43 % στη διάρκεια των τριών πρώτων μηνών του 2016, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015, το γεγονός ότι 30 ιρανικές τράπεζες έχουν επανασυνδεθεί με το σύστημα SWIFT, καθώς και τον θετικό αντίκτυπο του JCPOA στην ενίσχυση της τάσης μείωσης του πληθωρισμού και των επιτοκίων στο Ιράν· επικροτεί το γεγονός ότι ο αριθμός μικρών ευρωπαϊκών τραπεζών που δραστηριοποιούνται σήμερα στο Ιράν αυξάνεται, διευκολύνοντας την πρόσβαση των ΜΜΕ σε πιστώσεις· ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον ρόλο των ΜΜΕ από την Ευρώπη και το Ιράν κατά την ενίσχυση των εμπορικών σχέσεων·
21. επικροτεί την προθυμία της ιρανικής κυβέρνησης να προσελκύσει ξένες επενδύσεις, δεδομένου ότι είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθούν άμεσες ξένες επενδύσεις σε όλους τους σημαντικούς οικονομικούς τομείς· επισημαίνει ότι ενδέχεται να χρειαστούν περισσότερο από 1 τρισεκατομμύριο επενδύσεις σε υποδομές τα επόμενα 10 έτη, γεγονός που παρέχει ευκαιρίες για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων στους τομείς της ενέργειας, της αυτοκινητοβιομηχανίας και της κατασκευής αεροσκαφών· επικροτεί την επίσκεψη 180 εμπορικών αντιπροσωπειών στην Τεχεράνη μετά την υπογραφή του JCPOA, στις οποίες περιλαμβάνονταν αντιπροσωπείες από 15 κράτη μέλη της ΕΕ, ως απόδειξη του αυξανόμενου ενδιαφέροντος για τις οικονομικές σχέσεις με το Ιράν· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να εξετάσουν τη χρήση εγγυήσεων εξαγωγικών πιστώσεων για την ενίσχυση του εμπορίου, της χρηματοδότησης έργων και των επενδύσεων στο Ιράν· υποστηρίζει τη θετική έκβαση των συμφωνιών μεταξύ της Ιρανικής Κυβέρνησης και των εταιρειών Airbus και Boeing ως ένα επιπλέον μέσο για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης μετά την έγκριση του JCPOA·

Τομεακή συνεργασία

22. επισημαίνει ότι το Ιράν είναι η δεύτερη χώρα σε αποθέματα φυσικού αερίου στον κόσμο και η τέταρτη χώρα σε αποθέματα πετρελαίου· θεωρεί ότι η ενεργειακή συνεργασία μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διαφοροποίηση των πηγών ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ και στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης των κρατών μελών από έναν μοναδικό προμηθευτή, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην ενεργειακή ασφάλεια της ΕΕ· θεωρεί ότι η άρση των οικονομικών κυρώσεων μπορεί να απελευθερώσει σημαντικές επενδύσεις στη βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου, καθώς και σε άλλους τομείς της οικονομίας, που θα επωφεληθούν από τις επενδύσεις και την πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες· καλεί τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να επενδύσουν στον ενεργειακό τομέα του Ιράν· καλεί συγκεκριμένα την ΕΕ να υποστηρίξει την ανάπτυξη της τεχνολογίας υδροποιημένου φυσικού αερίου στο Ιράν· πιστεύει ότι οι επενδύσεις της ΕΕ στο Ιράν πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τις μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις της ΕΕ για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές·
23. σημειώνει ότι επί του παρόντος περισσότερο από το ήμισυ των ενεργειακών αναγκών των ιρανικών νοικοκυριών καλύπτονται από φυσικό αέριο· τονίζει τις τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο Ιράν, μια χώρα με μέσο όρο ηλιοφάνειας 300 ημέρες ετησίως και εκτιμώμενη ικανότητα παραγωγής που είναι 13 φορές υψηλότερη από τη συνολική κατανάλωση ενέργειας του Ιράν· καλεί την Επιτροπή να στηρίξει την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο Ιράν για να

συμβάλει στη διαφοροποίηση του ενεργειακού μείγματος της χώρας·

24. καλεί το Ιράν να συμμετάσχει στην πρωτοβουλία για τη διαφάνεια των εξορυκτικών βιομηχανιών (ΠΔΕΒ) και ζητεί η ενεργειακή συνεργασία ΕΕ-Ιράν να στηρίζεται πάντα στον στόχο της βελτίωσης των περιβαλλοντικών, κοινωνικών καθώς και οικονομικών οφελών τόσο για τον λαό του Ιράν όσο και για τους λαούς της ΕΕ·
25. τονίζει ότι το Ιράν αντιμετωπίζει πολλές περιβαλλοντικές προκλήσεις, μεταξύ άλλων λειψυδρία και υποβάθμιση του εδάφους, και ότι, αξιοποιώντας πλήρως τις δυνατότητες της επιχειρηματικής συνεργασίας, η ΕΕ θα πρέπει να συνεργαστεί με το Ιράν για την ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος και την προώθηση της περιβαλλοντικά βιώσιμης ανάπτυξης· ζητεί να υπάρξει περιβαλλοντική συνεργασία στους εξής τομείς: διαχείριση της διατήρησης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης των προσπαθειών του Ιράν για τη διάσωση της λίμνης Urmia, καταπολέμηση της απερίμωσης, παρακολούθηση των σεισμών, αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και διαχείριση των αποβλήτων· εκφράζει εν προκειμένω την ιδιαίτερη ανησυχία του για τα επίπεδα ρύπανσης της Κασπίας Θάλασσας, και ενθαρρύνει την ενεργό υποστήριξη των προσπαθειών της Ιρανικής Κυβέρνησης από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της για την αντιστροφή αυτής της σοβαρής υποβάθμισης· επικροτεί την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ ιρανικών περιβαλλοντικών ΜΚΟ και άλλων ΜΚΟ της περιοχής· επικροτεί τη συμμετοχή τους στη σύμβαση της IUCN και στη σύμβαση Ραμσάρ· καλεί την Επιτροπή να βοηθήσει τις ιρανικές ΜΚΟ να αναπτύξουν συμμετοχικά έργα διαχείρισης·
26. εκτιμά ότι ο περιφερειακός διάλογος και η συνεργασία σε περιβαλλοντικά θέματα μεταξύ του Ιράν και των γειτόνων του είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την αντιμετώπιση προκλήσεων όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση, η λειψυδρία και η απερίμωση· τονίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να διευκολύνει αυτή την περιφερειακή συνεργασία ως σημαντικό μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης και να εκμεταλλευτεί την προθυμία των περιφερειακών παραγόντων να αξιοποιήσουν την ευρωπαϊκή εμπειρογνομosύνη στον τομέα αυτόν·
27. σημειώνει τις μελέτες στις οποίες αναφέρεται ότι η πυρηνική ενέργεια ενδέχεται να μην είναι ανταγωνιστική στο Ιράν λόγω των χαμηλών αποθεμάτων ουρανίου και του κόστους εξόρυξης· καλεί, ωστόσο, την Επιτροπή να διερευνήσει τις δυνατότητες ανάπτυξης μη στρατιωτικής πυρηνικής συνεργασίας με το Ιράν, σύμφωνα με τη δέσμευση του JCPOA, και να ενθαρρύνει το Ιράν να υπογράψει τη Σύμβαση για την πυρηνική ασφάλεια· επικροτεί την πρόταση που διατύπωσαν ορισμένοι Ιρανοί αξιωματούχοι για την ανάπτυξη περιφερειακού διαλόγου σχετικά με την ασφάλεια και την ασφάλεια των μη στρατιωτικών προγραμμάτων για την πυρηνική ενέργεια·
28. τονίζει τις δυνατότητες συνεργασίας στον τομέα της αεροπορικής ασφάλειας, μέσω της παροχής τεχνικής βοήθειας και πρόσβασης στα αναγκαία εξαρτήματα, προκειμένου να διαγραφούν οι ιρανικές εταιρείες από την ευρωπαϊκή μαύρη λίστα·
29. επισημαίνει το γεγονός ότι το Ιράν φιλοξενεί 3 εκατομμύρια Αφγανούς πρόσφυγες, εκ των οποίων μόνο οι 950.000 έχουν επίσημο νόμιμο καθεστώς πρόσφυγα στο Ιράν, πράγμα που καθιστά το Ιράν μια από τις κυριότερες χώρες που φιλοξενούν πρόσφυγες· επικροτεί την πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 6,5 εκατ. ευρώ που παρείχε η ΕΕ για τη στήριξη του Ιράν όσον αφορά την εκπαίδευση και την υγειονομική περίθαλψη του

αφγανικού πληθυσμού που βρίσκεται στη χώρα· τονίζει την ανάγκη λήψης συγκεκριμένων μέτρων για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Αφγανών μεταναστών και προσφύγων στο Ιράν, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματός τους στην τήρηση της νομιμότητας και στην ισότητα έναντι του νόμου· θεωρεί ότι η συνεργασία ΕΕ-Ιράν στη διαχείριση των προσφύγων μπορεί να ενισχύσει την αμοιβαία κατανόηση, να προωθήσει τη βελτίωση του σεβασμού του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίδιων των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων, καθώς και να συμβάλει στην επίλυση συγκρούσεων, προκειμένου να περιοριστούν οι αιτίες των τρεχουσών και των μελλοντικών μετακινήσεων προσφύγων· θεωρεί ότι η συνεργασία ΕΕ-Ιράν στη διαχείριση των προσφύγων θα πρέπει να οδηγήσει στη βελτίωση της διαβίωσης των προσφύγων στο Ιράν και στην αποτροπή της εμπορίας ανθρώπων, θεωρεί ότι η συνεργασία μεταξύ ΕΕ και Ιράν θα πρέπει επίσης να συμπεριλάβει έναν διεξοδικό διάλογο σχετικά με τη μετανάστευση, ιδίως όσον αφορά τις πολιτικές και νομοθετικές προσεγγίσεις και προτεραιότητες για τη νόμιμη και την παράτυπη μετανάστευση, τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο·

30. αναγνωρίζει ότι, καθώς πάνω από το 60% του πληθυσμού είναι ηλικίας κάτω των τριάντα ετών, οι νέοι και μορφωμένοι Ιρανοί που διαθέτουν τεχνολογική παιδεία και εκφράζουν τη ζωτικότητα της ιρανικής κοινωνίας μπορούν να προσφέρουν συγκεκριμένες ευκαιρίες για την προώθηση των διαπροσωπικών επαφών με την ΕΕ, βάσει των αρχών της αμοιβαιότητας και του αμοιβαίου σεβασμού· θεωρεί ότι τα προγράμματα ανταλλαγής νέων είναι μία από τις πιο επιτυχημένες δραστηριότητες για την προσέγγιση κοινοτήτων και πολιτισμών· επιδοκιμάζει, ως εκ τούτου, την αύξηση του αριθμού σπουδαστών από το Ιράν που φοιτούν σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus Mundus ως έναν τρόπο καταπολέμησης των εσφαλμένων αντιλήψεων και των στερεοτύπων· ζητεί μεγαλύτερη συνεργασία στους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας μέσω της ενίσχυσης των ανταλλαγών σπουδαστών και ερευνητών, μεταξύ άλλων στους τομείς του περιβάλλοντος, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της δικαιοσύνης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της χρηστής διακυβέρνησης· καλεί την Επιτροπή να αυξήσει τα κονδύλια του Erasmus Mundus για σπουδαστές από το Ιράν· επιδοκιμάζει τα εργαστήρια που έλαβαν χώρα πρόσφατα στο Πανεπιστήμιο της Τεχεράνης για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τα δυνητικά οφέλη της συμμετοχής ιρανικών πανεπιστημίων στο πρόγραμμα Ορίζοντας 2020· καλεί την Ιρανική Κυβέρνηση να διορίσει εθνικό συντονιστή για το πρόγραμμα Ορίζοντας 2020, ο οποίος να παρέχει τεχνική βοήθεια και συμβουλές στα ιρανικά πανεπιστήμια που επιθυμούν να υποβάλουν αιτήσεις για έργα στο πλαίσιο του Ορίζοντας 2020· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει τη δυνατότητα ευκολότερης χορήγησης θεωρήσεων σε Ιρανούς ακαδημαϊκούς και ερευνητές, προκειμένου να σπουδάζουν και να λαμβάνουν κατάρτιση σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια· ζητεί τη δημιουργία ενός προγράμματος της ΕΕ που να συγκεντρώνει ερευνητές και σπουδαστές από το Ιράν, τις χώρες του ΣΣΚ και την Ευρώπη για να μελετήσουν την εμπειρία και τα διδάγματα της περιφερειακής ολοκλήρωσης στην Ευρώπη·
31. εκφράζει σοβαρή ανησυχία για τη σύλληψη ατόμων με διπλή υπηκοότητα της ΕΕ και του Ιράν κατά την είσοδό τους στο Ιράν και τονίζει ότι αυτού του είδους οι συλλήψεις υπονομεύουν τη δυνατότητα διαπροσωπικών επαφών· καλεί τις ιρανικές αρχές να επιτρέψουν στα μέλη της ιρανικής διασποράς στην Ευρώπη να ταξιδεύουν με ασφάλεια

στη χώρα καταγωγής τους·

Περιφερειακή ασφάλεια

32. υπογραμμίζει τη σημαντική επιρροή που έχουν ασκήσει οι διάφοροι λαοί και πολιτισμοί του Ιράν για χιλιάδες χρόνια, μεταξύ άλλων και στην Ευρώπη· επισημαίνει ότι εξαιτίας της γεωστρατηγικής του θέσης, του μεγέθους του πληθυσμού του και της οικονομίας του, των αποθεμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου και της επιρροής του στην περιοχή, το Ιράν αποτελεί μείζονα παράγοντα στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και του Κόλπου· τονίζει ότι τα ιρανικά στρατηγικά συμφέροντα εξυπηρετούνται καλύτερα από την αποκατάσταση της περιφερειακής σταθερότητας και ότι η επιδίωξή τους δεν ανταγωνίζεται ούτε πρέπει να ανταγωνίζεται τα συμφέροντα άλλων σημαντικών παραγόντων στην περιοχή·
33. θεωρεί ότι η συμφωνία για τα πυρηνικά διανοίγει δυνατότητες συνεργασίας για την επίλυση της κρίσης ασφάλειας στην περιοχή· πιστεύει ότι το Ιράν μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει ρόλο σταθεροποιητή στην περιοχή· θεωρεί ότι ολόκληρη η περιοχή μπορεί να επωφεληθεί από την εξομάλυνση των σχέσεων με το Ιράν· θεωρεί ότι η αναγνώριση στο Ιράν του καθεστώτος του μείζονος περιφερειακού παράγοντα πρέπει να ενθαρρύνει το Ιράν να διαδραματίσει ρόλο σταθεροποιητή στην περιοχή· υπογραμμίζει ότι οι η επανεξέταση της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας (ΕΠΓ) που παρουσιάστηκε στις 18 Νοεμβρίου 2015, προβλέπει τη συμμετοχή τρίτων χωρών που γειτνιάζουν με τις χώρες εταίρους της γειτονίας της ΕΕ, εντός διευρυμένων πλαισίων συνεργασίας· ενθαρρύνει ως εκ τούτου τη δημιουργία θεματικών πλαισίων, μέσα στα οποία θα συνεργαστούν η Ένωση, οι χώρες εταίροι της νότιας γειτονίας και οι βασικότεροι περιφερειακοί εταίροι, όπως το Ιράν, πάνω σε περιφερειακές προκλήσεις όπως η ασφάλεια, η ενέργεια, ενδεχομένως και η διαχείριση των προσφύγων·
34. καλεί όλα τα κράτη της περιοχής, και ιδίως τη Σαουδική Αραβία και το Ιράν, να απόσχουν από κάθε εχθρική ρητορική που πυροδοτεί συγκρούσεις, δράσεις και στήριξη σε εχθρικές ένοπλες ομάδες της περιοχής, μεταξύ των οποίων η στρατιωτική πτέρυγα της Χεζμπολάχ και η Αλ Νούσρα· εκφράζει ανησυχία για την αυξανόμενη στρατιωτικοποίηση της ευρύτερης περιοχής και στηρίζει τις προσπάθειες για μεγαλύτερο έλεγχο των όπλων, μη διάδοση των πυρηνικών όπλων και καταπολέμηση της τρομοκρατίας, αναγνωρίζοντας παράλληλα τις εύλογες ανησυχίες άμυνας, εντός ενός πλαισίου όμως προώθησης του πλήρους σεβασμού της κυριαρχίας όλων των χωρών στη συγκεκριμένη περιοχή· εκφράζει ανησυχία για την ανάπτυξη των ιρανικών δοκιμών βαλλιστικών πυραύλων, οι οποίες, ενώ δεν συνιστούν παράβαση του JCPOA, δεν συνάδουν με το πνεύμα του ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 2231 (2015)·
35. θεωρεί ότι στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου ΕΕ-Ιράν θα πρέπει το Ιράν, καθώς και άλλοι παράγοντες που είναι σημαντικοί στην περιοχή, να κληθούν να διαδραματίσουν εποικοδομητικό ρόλο στην επίλυση των πολιτικών κρίσεων στο Ιράκ, την Υεμένη, τη Συρία, τον Λίβανο και το Αφγανιστάν, σε πλαίσιο σεβασμού του διεθνούς δικαίου και της κυριαρχίας αυτών των χωρών· ζητεί δε την ανάπτυξη ενός μοντέλου διπλωματίας της ΕΕ το οποίο θα βασίζεται σε πολιτικές και όχι σε θρησκευτικές ταυτότητες, καθώς και στην αρχή της διασφάλισης του σεβασμού, της ασφάλειας και της προστασίας των λαών σε όλες τις χώρες της Μέσης Ανατολής, συμπεριλαμβανομένου του ισραηλινού

και παλαιστινιακού λαού, με στόχο την ενθάρρυνση μιας πιο σταθερής και συμφιλιωμένης Μέσης Ανατολής· θεωρεί ότι η συνεργασία ΕΕ-Ιράν στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού στην περιοχή είναι σημαντικό μέρος του πολιτικού διαλόγου·

36. θεωρεί ότι οι συγκρούσεις στη Μέση Ανατολή, τη Βόρεια Αφρική και την περιοχή του Κόλπου δεν μπορούν να επιλυθούν χωρίς τη συμμετοχή όλων των παραγόντων· επικροτεί, ως εκ τούτου, την ανάμιξη του Ιράν στις ειρηνευτικές συνομιλίες για τη Συρία μέσω της συμμετοχής του στη διεθνή ομάδα υποστήριξης της Συρίας (ISSG)· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του διότι η συμβολή του Ιράν δεν έχει οδηγήσει μέχρι στιγμής στην αισθητή βελτίωση της κατάστασης και ζητεί ως εκ τούτου από το Ιράν να συμβάλει περισσότερο, ιδίως για τη διευκόλυνση της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας με στόχο την αύξηση της προστασίας των αμάχων από τις επιθέσεις, καθώς και στη διαρκή επιδίωξη μακροπρόθεσμης λύσης στη σύγκρουση· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι το καθεστώς Άσαντ στη Συρία εξαρτάται όλο και περισσότερο από το Ιράν για την επιβίωσή του και καλεί, συνεπώς, τις ιρανικές αρχές να εκμεταλλευτούν την επιρροή τους για να επιδιώξουν τον ειρηνικό τερματισμό της συριακής σύγκρουσης·
37. επικροτεί την ετοιμότητα του Ιράν να στηρίζει τις τρέχουσες προσπάθειες για επίτευξη σταθερότητας στο Ιράκ και το παροτρύνει να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στον τερματισμό της θρησκευτικής βίας, ζητεί δε να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες προκειμένου να τεθούν υπό την εξουσία της Ιρακινής Κυβέρνησης όλες οι παραστρατιωτικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στη χώρα έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη όλα τα συμφέροντα· τονίζει ότι η ΕΕ και το Ιράν αντιμετωπίζουν κοινούς εχθρούς με τη μορφή της Ντάες (ISIS/), της Αλ Κάιντα, της Αλ Νούσρα και άλλων συναφών τρομοκρατικών οργανώσεων που εμπνέονται από ακραία διαστρέβλωση του Ισλάμ· επιδοκιμάζει τη συμβολή του Ιράν στον αγώνα κατά του ISIS/Ντάες, συμπεριλαμβανομένης της έγκαιρης υποστήριξής του προς την Κουρδική Περιφερειακή Κυβέρνηση στο Ερμπίλ, και αναγνωρίζει την αποφασιστική συμβολή του στο Ιράκ, χάρη στην οποία σταμάτησε η προέλαση του ISIS/Ντάες και ανακτήθηκαν εδάφη που υπόκειντο στην τρομοκρατία των τζιχαντιστών· εκφράζει ωστόσο ανησυχία για τις κατ' επανάληψη καταγγελίες περί απελευθέρωσης στελεχών της Αλ-Κάιντα· επισημαίνει τη συμφωνία μεταξύ Ιράν και Αυστραλίας για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο του αγώνα κατά του ISIS/Ντάες·
38. θεωρεί ότι οι περιφερειακές αντιπαλότητες αποτελούν υποκείμενο παράγοντα των συγκρούσεων σε πολλές χώρες της περιοχής· εκφράζει τη μεγάλη ανησυχία του για την άνοδο της θρησκευτικής βίας στην περιοχή και τονίζει την ανάγκη συνεχούς και σφαιρικής διπλωματικής συμμετοχής της ΕΕ για την αντιμετώπιση της βαθύτερης δυναμικής της σύγκρουσης μέσω μακροπρόθεσμης στήριξης της εθνοθρησκευτικής συμφιλίωσης· επισημαίνει με ανησυχία τον κλιμακούμενο αγώνα μεταξύ Ιράν και Σαουδικής Αραβίας για λόγους πολιτικής και θρησκευτικής επιρροής και προειδοποιεί για τις επιπτώσεις του στην επίλυση της σύρραξης και στην ασφάλεια στη Μέση Ανατολή και πέρα από αυτήν· πιστεύει επίσης ότι μια πολιτική προσέγγισης μεταξύ Ιράν και Σαουδικής Αραβίας, και η μεταξύ τους εποικοδομητική συνεργασία, είναι αναγκαία για την εκτόνωση των περιφερειακών εντάσεων, ως βήμα προς την επίλυση των ένοπλων συρράξεων στο Ιράκ, στη Συρία και στην Υεμένη, και στις απορρέουσες μεταναστευτικές ροές, και προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα βαθύτερα αίτια της τρομοκρατίας και του εξτρεμισμού που συνιστούν απειλή για την περιοχή καθώς και

για την Ευρωπαϊκή Ένωση και πέρα από αυτήν· ζητεί να αναπτυχθεί ενεργή διπλωματία της ΕΕ με στόχο την αποκλιμάκωση των εντάσεων μεταξύ Τεχεράνης και Ριάντ, συμπεριλαμβανομένης της οικοδόμησης εμπιστοσύνης, της διπλωματίας δύο επιπέδων και της λήψης μέτρων αποκλιμάκωσης με σκοπό την αποκατάσταση των διπλωματικών σχέσεων Σαουδικής Αραβίας-Ιράν ως πρώτο βήμα για την εξομάλυνση των σχέσεών τους· καλεί την ΕΕ να συνεργαστεί με τις ΗΠΑ και τη Ρωσία για τον σκοπό αυτό και, συγκεκριμένα, να στηρίζει την ανάπτυξη μιας νέας υποδομής περιφερειακής ασφάλειας η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις αντιλήψεις περί απειλών και τις εύλογες ανησυχίες του Ιράν και της Σαουδικής Αραβίας για την ασφάλεια, και θα παρέχει εγγυήσεις ασφαλείας τόσο στο Ιράν όσο και στις χώρες του Συμβουλίου Συνεργασίας του Περσικού Κόλπου· τονίζει ότι η συνεργασία στον τομέα της θαλάσσιας ασφάλειας στον Περσικό Κόλπο, συμπεριλαμβανομένης της υπογραφής χάρτη ελεύθερης ναυσιπλοΐας, θα μπορούσε να αποτελέσει το πρώτο μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης για την ανάπτυξη της περιφερειακής εμπιστοσύνης και συνεργασίας·

Κοινωνικοοικονομικά ζητήματα, κράτος δικαίου, δημοκρατία και ανθρώπινα δικαιώματα

39. θεωρεί ότι το επαναστατικό παρελθόν του Ιράν και η συγκρότησή του σε ισλαμικό κράτος, καθώς και οι κύριες διαφορές μεταξύ Ιράν και ΕΕ από πλευράς πολιτικο-θεσμικών συστημάτων, δεν πρέπει να αποτελέσουν τροχοπέδη στις δυνατότητες ανοίγματος και ειλικρινούς και άμεσου διαλόγου καθώς και στην ανεύρεση κοινού εδάφους σε ζητήματα που σχετίζονται με τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα· καλεί την Ισλαμική Δημοκρατία να αυξήσει το πεδίο για πολιτικό πλουραλισμό· τονίζει ότι το Majlis είναι φιλομεταρρυθμιστικό και φιλοευρωπαϊκό και πιστεύει ότι τα αποτελέσματα των εκλογών στο Κοινοβούλιο και τη Συνέλευση των Εμπειρογνομόνων το Φεβρουάριο του 2016 αντικατοπτρίζουν τη βούληση του ιρανικού λαού, προσφέρουν την ευκαιρία περαιτέρω συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, γεγονός που πρέπει να οδηγήσει σε εποικοδομητικές σχέσεις καθώς και στη δυνατότητα εσωτερικών οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων· καλεί το Ιράν να επιτρέψει τη διεξαγωγή άκρως ελεύθερων και αδιάβλητων εκλογών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα·
40. επισημαίνει ότι το Ιράν έχει ανοιχτεί επειδή χρειάζεται βοήθεια προκειμένου να ικανοποιήσει τις ανάγκες των πολιτών του και να κρατήσει τους νέους και τους μορφωμένους στη χώρα, παράγοντας σημαντικός για τη σταθερότητά του·
41. σημειώνει με ανησυχία ότι στο Ιράν παρατηρείται το υψηλότερο επίπεδο εκτελέσεων κατά κεφαλήν στον κόσμο· τονίζει ότι η εξάλειψη της θανατικής ποινής για αδικήματα που σχετίζονται με ναρκωτικά θα οδηγούσε σε ουσιαστική μείωση του αριθμού των εκτελέσεων· επικροτεί, εν προκειμένω, το ενδεχόμενο να εξετάσει το νεοεκλεγέν Majlis τη θέσπιση νομοθεσίας για την εξαίρεση ορισμένων αδικημάτων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά από τον κατάλογο των αδικημάτων που τιμωρούνται με θανατική ποινή·
42. επικροτεί το γεγονός ότι η έγκριση του ισλαμικού ποινικού κώδικα το 2013 και η επικύρωση από το Ιράν της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού απαγορεύουν τις εκτελέσεις παιδιών και επιτρέπουν σε όλους τους ανήλικους παραβάτες που έχουν καταδικαστεί σε θάνατο πριν από το 2013 να ζητήσουν επανεκδίκαση της υπόθεσής τους· καλεί το Ιράν να διασφαλίσει ότι η απαγόρευση αυτή

εφαρμόζεται πλήρως και ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι παραβάτες λαμβάνουν γνώση αυτού του δικαιώματος· καλεί το Ιράν να αναστείλει τη θανατική ποινή·

43. καλεί το Ιράν να συνεργαστεί πλήρως με όλους τους μηχανισμούς ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών και να προβεί στις δέουσες ενέργειες με σκοπό την εφαρμογή των συστάσεων που έχουν διατυπωθεί στο πλαίσιο αυτό, συμπεριλαμβανομένης της καθολικής περιοδικής εξέτασης, διευκολύνοντας το έργο των διεθνών οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων· με τον τρόπο αυτό θα ανέβει η εκτίμηση της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης για το Ιράν· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η Ιρανική Κυβέρνηση αύξησε τη συμμετοχή της στις ειδικές διαδικασίες του ΟΗΕ μέσω διαλόγου· καλεί την Κυβέρνηση του Ιράν να απαντήσει στις σημαντικές ανησυχίες που επισημαίνονται στις εκθέσεις του Ειδικού Εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών και του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Ιράν, καθώς και στις συγκεκριμένες εκκλήσεις για ανάληψη δράσης που περιέχονται στις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών·
44. καλεί την ΕΥΕΔ και την Επιτροπή να υποστηρίξουν τη δημιουργία περιβάλλοντος που να επιτρέπει την ορθή και ανεξάρτητη λειτουργία των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών· τονίζει τη σημασία της τήρησης των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά και για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στο πλαίσιο των σχέσεων ΕΕ-Ιράν·
45. καλεί το Ιράν να σεβαστεί, υπερασπιστεί και τηρήσει πλήρως τις δεσμεύσεις του βάσει του Συντάγματος της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν, του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, της Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού και του Διεθνούς Συμφώνου για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα, σεβόμενο τα δικαιώματα ελευθερίας της έκφρασης τόσο στο διαδίκτυο όσο και πέρα από αυτό, της γνώμης, του συνεταιρίζεσθαι και του συνέρχεσθαι ειρηνικώς, της σκέψης, συνείδησης και θρησκείας ή πεποιθήσεων και διασφαλίζοντας ότι οι πολίτες του απολαμβάνουν τυπικά και ουσιαστικά τα ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα χωρίς διακρίσεις ή διώξεις ως προς το φύλο, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τα πολιτικά ή άλλα φρονήματα, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή άλλη ιδιότητα, όπως προβλέπεται σε αυτές τις πράξεις· επισημαίνει ότι συμπεριλαμβάνεται, εν προκειμένω, το βασικό δικαίωμα της ισότητας ενώπιον του νόμου, καθώς και το δικαίωμα ίσης πρόσβασης στην εκπαίδευση, την περίθαλψη και τις επαγγελματικές ευκαιρίες·
46. χαιρετίζει τις μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αλλά εκφράζει σοβαρές ανησυχίες ότι ο Κώδικας δεν παρέχει πλήρεις διεθνείς εγγυήσεις τήρησης της νομιμότητας· καλεί το Ιράν να προβεί σε αναθεώρηση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας του 2014 προκειμένου να διασφαλιστεί η ενσωμάτωση των εγγυήσεων δίκαιης δίκης· καλεί το Ιράν να αναθεωρήσει και τροποποιήσει τη νομοθεσία προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι δηλώσεις που αποσπώνται κατόπιν βασανιστηρίων, κακοποίησης ή άλλων μορφών εξαναγκασμού αποκλείονται ως αποδεικτικά στοιχεία στις ποινικές διαδικασίες και ότι διερευνώνται αυτόματα όλες οι καταγγελίες βασανιστηρίων και άλλων μορφών κακοποίησης που περιέρχονται εις γνώση των αρχών·
47. ζητεί να απελευθερωθούν όλοι οι πολιτικοί κρατούμενοι· καλεί το Ιράν να

απελευθερώσει τους φυλακισμένους πολίτες της ΕΕ που κρατούνται ή έχουν καταδικαστεί μέσω δικαστικής διαδικασίας που δεν πληρούσε τα διεθνή πρότυπα, μεταξύ αυτών: τον 58χρονο Nazak Afshar που κρατείται από τον Μάρτιο του 2016, τον 76χρονο Kamal Foroughi που κρατείται από τον Μάιο του 2011, τον 65χρονο Homa Hoodfar που κρατείται από τον Ιούνιο του 2016 και τον 37χρονο Nazanin Zaghari-Ratcliffe που κρατείται από τον Απρίλιο του 2016·

48. αναγνωρίζει την ύπαρξη μεγάλης πολυμορφίας πεποιθήσεων και πίστεων στο Ιράν· Σημειώνει ότι μερικές θρησκευτικές μειονότητες και οι βασικές θρησκευτικές τους ελευθερίες τυγχάνουν επίσημης προστασίας από το σύνταγμα της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία του για το γεγονός ότι έχει αυξηθεί ο αριθμός των εκείνων που κρατούνται επειδή ανήκουν σε θρησκευτικές μειονοτικές κοινότητες ή λόγω των πεποιθήσεών τους, καλεί τις ιρανικές αρχές να διασφαλίσουν τον πλήρη σεβασμό και τη νομική προστασία των δικαιωμάτων των θρησκευτικών και εθνοτικών μειονοτήτων καθώς και τη χορήγηση της θρησκευτικής ελευθερίας·
49. σημειώνει την πρόοδο που έχουν πραγματοποιήσει οι Ιρανές στους τομείς της εκπαίδευσης, της επιστήμης και της έρευνας, όπως καταδεικνύεται από το γεγονός ότι οι περισσότεροι φοιτητές στα ιρανικά πανεπιστήμια είναι γυναίκες· ενθαρρύνει την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να συνεχίσουν να θίγουν τα ζητήματα που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων κατά τις διμερείς συμπράξεις με τις ιρανικές αρχές· ζητεί την πλήρη ισότητα των φύλων, μέσω μέτρων για την εξάλειψη των υφιστάμενων νομικών και πρακτικών διακρίσεων σε βάρος των γυναικών και για τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτιστικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής· επιδοκιμάζει τις προσπάθειες κατάρτισης νομοσχεδίου για την «προστασία των γυναικών από τη βία» και ελπίζει ότι το νεοεκλεγέν Κοινοβούλιο θα εκπονήσει νομοθεσία που θα ποινικοποιεί πλήρως τη βία κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής βίας και του συζυγικού βιασμού·
50. επικροτεί την προεκλογική υπόσχεση του Προέδρου Rohani να υποβάλει χάρτη των δικαιωμάτων των πολιτών και τις δηλώσεις περί προώθησης των δικαιωμάτων των εθνοτικών μειονοτήτων· εκτιμά ότι ο χάρτης αυτός θα πρέπει να βασίζεται και να συνάδει πλήρως με τις διεθνείς υποχρεώσεις του Ιράν όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να τηρούνται το κράτος δικαίου και η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης στο πλαίσιο της παροχής ασφάλειας δικαίου που απαιτείται για την πραγματοποίηση άμεσων ξένων επενδύσεων, αλλά πρωτίστως προς το συμφέρον του ίδιου του ιρανικού λαού· καλεί τη δικαστική εξουσία να σεβαστεί το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και τήρηση της νομιμότητας καθώς και να παρέχει στους υπόπτους πρόσβαση σε δικηγόρο· καλεί την ΕΥΕΔ και την Επιτροπή να συνεργαστούν με τις ιρανικές αρχές σε τομείς όπως η δικαστική μεταρρύθμιση και η μεταρρύθμιση του σωφρονιστικού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών στις φυλακές, η λογοδοσία της κυβέρνησης, ο σεβασμός του κράτους δικαίου, η ελευθερία του λόγου, τα καθολικά ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες των πολιτών και η καταπολέμηση της διαφθοράς·
51. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο του Ιράν, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην Αντιπρόεδρο της

Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της ΕΕ για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και στην ΕΥΕΔ.

14.7.2016

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

προς την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ έναντι του Ιράν μετά την πυρηνική συμφωνία (2015/2274(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Marietje Schaake

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου καλεί την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπενθυμίζει ότι η απόφαση του Συμβουλίου να άρει όλες τις σχετικές με τα πυρηνικά κυρώσεις εις βάρος της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν, ως αποτέλεσμα της υλοποίησης των δεσμεύσεων της στο πλαίσιο του κοινού ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης, επιτρέπει την επανέναρξη της συνεργασίας με το Ιράν και θα δημιουργήσει ευκαιρίες και οφέλη και για τις δύο πλευρές, προσφέροντας τη δυνατότητα να ανοίξει εκ νέου η ιρανική αγορά για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις· υπενθυμίζει επίσης πως το Ιράν διαθέτει έναν μεγάλο, νέο και σχετικά υψηλού μορφωτικού επιπέδου πληθυσμό, η σύνθεση του ΑΕΠ του είναι από τις πιο διαφοροποιημένες στην περιοχή, έχει ανάγκη επενδύσεων και αποτελεί δυνητική αγορά για ευρωπαϊκά αγαθά υψηλής ποιότητας·
2. σημειώνει ότι πολλές ανακοινώσεις της Επιτροπής και αντιπροσωπείες από την ΕΕ στο Ιράν, στην τελευταία από τις οποίες συμμετείχαν η Υπατη Εκπρόσωπος/Αντιπρόεδρος της ΕΕ και επτά Επίτροποι, εστιάστηκαν στους εμπορικούς και οικονομικούς δεσμούς·
3. τονίζει ότι το εμπόριο και η επανάληψη της πρόσβασης σε ένα εμπορικό σύστημα βασισμένο στους παγκόσμιους εμπορικούς κανόνες μπορεί να αποτελέσει έναν τρόπο για να εξέλθει το Ιράν από την απομόνωσή του και ότι το εμπόριο θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο ενίσχυσης του πολιτικού διαλόγου και τόνωσης της συνεργασίας μεταξύ των χωρών της περιοχής, ώστε να αυξηθεί η περιφερειακή ανάπτυξη, η απασχόληση και η σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή·
4. ζητά να υπάρξει συνοχή μεταξύ της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ και των αρχών της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ και πιστεύει ότι όλα τα τρέχοντα και μελλοντικά έργα και οι επενδύσεις της ΕΕ στο Ιράν πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τις

μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις της ΕΕ για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές·

5. εκφράζει ανησυχία για τη μεγάλη έκταση της διαφθοράς και των εμπορικών συναλλαγών μέσω μεθόδων παράκαμψης των κυρώσεων, που οδήγησαν στη δημιουργία μιας «γκρίζας» οικονομίας και αποτελούν κίνδυνο για τις ευρωπαϊκές επενδύσεις· τονίζει, συνεπώς, την ανάγκη να καταπολεμηθεί η διαφθορά και να αυξηθεί η διαφάνεια, καθώς και να αναπτυχθεί ένας πραγματικά ιδιωτικός τομέας και μια οικονομία της αγοράς στο Ιράν·
6. υπενθυμίζει ότι η εμπορική πολιτική της ΕΕ συμβάλλει στην προώθηση των αξιών που υπερασπίζεται η Ένωση· υπογραμμίζει ότι η ενδεχόμενη ανανέωση των εμπορικών δεσμών μεταξύ της ΕΕ και του Ιράν θα πρέπει να εξελιχθεί παράλληλα με την εφαρμογή ουσιαστικών βελτιώσεων όσον αφορά τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών στο Ιράν, καθώς και των διεθνών εργασιακών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων· θεωρεί ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό για την ανανέωση των εμπορικών και των επενδυτικών δεσμών να υπάρξουν απτές βελτιώσεις στους τομείς αυτούς, με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και της ευημερίας του ιρανικού λαού· υπενθυμίζει ότι το Ιράν έχει υπογράψει το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και καλεί το Ιράν να σέβεται με μεγαλύτερη συνέπεια τις διεθνείς δεσμεύσεις του·
7. σημειώνει ότι σχεδόν το 70% της ιρανικής οικονομίας ελέγχεται στενά από το κράτος, γεγονός που ενδέχεται να δημιουργήσει προβλήματα για τις επιχειρήσεις της ΕΕ στη χώρα, καθώς και ότι η αύξηση των εμπορικών συναλλαγών θα μπορούσε να ενισχύσει την οικονομική, στρατιωτική και πολιτική ισχύ ορισμένων προσώπων που δεν ασκούν αιρετό αξίωμα· ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση, δύο έτη μετά την άρση των κυρώσεων, σχετικά με δυνητικά εμπόδια για τις επιχειρήσεις της ΕΕ που δραστηριοποιούνται στο Ιράν και τον ενδεχόμενο αντίκτυπο αυτών των εμπορικών σχέσεων στο Ιράν· τονίζει ότι είναι σημαντικό να δημιουργήσει το Ιράν ένα περιβάλλον κατάλληλο για διεθνείς επενδύσεις και ότι αυτό πρέπει να γίνει σύμφωνα με τις συστάσεις της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (FATF)·
8. τονίζει ότι το Ιράν αντιμετωπίζει πολλές περιβαλλοντικές προκλήσεις, μεταξύ άλλων λειψυδρία και υποβάθμιση του εδάφους, και ότι, αξιοποιώντας πλήρως τις δυνατότητες της επιχειρηματικής συνεργασίας, η ΕΕ θα πρέπει να συνεργαστεί με το Ιράν για την ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος και την προώθηση της περιβαλλοντικά βιώσιμης ανάπτυξης·
9. σημειώνει ότι η ισχύουσα διαπραγματευτική εντολή της ΕΕ για τη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας με το Ιράν είναι παρωχημένη· καλεί την ΕΕ να εξετάσει το ενδεχόμενο επανέναρξης των συζητήσεων για την ένταξη του Ιράν στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, δεδομένου ότι η προσχώρηση στον ΠΟΕ θα οδηγούσε σε περαιτέρω φιλελευθεροποίηση της ιρανικής οικονομίας, θα έδινε ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη, θα ενσωμάτωνε τη χώρα στο βασισμένο σε κανόνες παγκόσμιο σύστημα, θα προσέφερε έναν μηχανισμό για την υποστήριξη των αναγκαίων οικονομικών μεταρρυθμίσεων και θα υποχρέωνε το Ιράν να σεβαστεί τις διεθνείς δεσμεύσεις του· υπογραμμίζει ότι είναι επίσης σημαντικό να αναπτύξει το Ιράν οικονομικές και εμπορικές σχέσεις με τους περιφερειακούς παράγοντες, με τον δέοντα σεβασμό προς τους κανόνες του ΠΟΕ, στην

προοπτική της δημιουργίας ενός συνεκτικού οικονομικού και εμπορικού συνασπισμού· σημειώνει ότι η ΕΕ μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη και την οικοδόμηση αυτού του περιφερειακού διαλόγου μέσω της εμπειρογνωμοσύνης της και της στήριξής της· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει επιλογές για την ενίσχυση των εμπορικών και επενδυτικών δεσμών με στόχο τη μεγαλύτερη ευθυγράμμιση του Ιράν με τους κανόνες του ΠΟΕ και την προστασία των ευρωπαϊκών επενδύσεων· τονίζει ότι ένα τυπικό πλαίσιο διαπραγματεύσεων θα επέτρεπε στην ΕΕ να αξιοποιήσει πλήρως την επιρροή της ως η μεγαλύτερη ολοκληρωμένη αγορά και οικονομικός συνασπισμός και να δημιουργήσει ένα φόρουμ για ανταλλαγή απόψεων και διάλογο·

10. θεωρεί ότι, παρόλο που το Ιράν έχει υπογράψει πολλές συμβάσεις με ευρωπαϊκές εταιρείες, δεν είναι σε θέση να τηρήσει τις δεσμεύσεις του λόγω έλλειψης ρευστότητας, με αποτέλεσμα οι διεργασίες ανοίγματος του Ιράν να είναι παγιδευμένες σε έναν φαύλο κύκλο·
11. σημειώνει ότι είναι σημαντικό το γεγονός ότι ορισμένες κυρώσεις των ΗΠΑ δεν επηρεάζονται από την πυρηνική συμφωνία και θα παραμείνουν σε ισχύ, ιδίως οι κυρώσεις που αφορούν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την υποστήριξη της τρομοκρατίας και τις δοκιμές βαλλιστικών πυραύλων· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι κυρώσεις των ΗΠΑ που βρίσκονται ακόμη σε ισχύ περιορίζουν το πεδίο της πολιτικής της ΕΕ και εμποδίζουν τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ΗΠΑ να έχουν επιχειρηματική δραστηριότητα στο Ιράν· θεωρεί ανάρμοστο να εξαρτάται η Ευρωπαϊκή Ένωση από την κυβέρνηση των ΗΠΑ για την εξασφάλιση ασφάλειας δικαίου και προβλεψιμότητας και ζητεί από την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ να συνεχίσει τον διάλογο και τη συνεργασία με τις ΗΠΑ, μεταξύ άλλων και μέσω της χορήγησης προσωρινών εξαιρέσεων, μέχρις ότου συμφωνηθεί μια μόνιμη λύση·
12. θεωρεί ότι η ανασφάλεια δικαίου των επενδύσεων στο Ιράν, εξαιτίας των εξωεδαφικών νόμων των ΗΠΑ και της διεξαγωγής των συναλλαγών σε δολάρια, κάνει αναγκαία την εφαρμογή τροποποιήσεων στην προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά το εμπόριο με το Ιράν· ζητεί να χρησιμοποιείται το ευρώ ως νόμισμα στις συναλλαγές με το Ιράν, ώστε να αποφευχθεί η επιβολή κυρώσεων από τις αρχές των ΗΠΑ, όπως έχει συμβεί στο παρελθόν εις βάρος ορισμένων ευρωπαϊκών τραπεζών·
13. σημειώνει ότι η ΕΕ αποσκοπεί στη διαφοροποίηση των ενεργειακών πόρων και ότι το Ιράν αποτελεί βασικό παράγοντα στη διεθνή αγορά ενέργειας, και, επομένως, υποστηρίζει την περαιτέρω συνεργασία με το Ιράν στον τομέα αυτόν· ενθαρρύνει τις ιρανικές εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Ευρώπη και την ενίσχυση της συνεργασίας για την ανάπτυξη νέων τεχνολογικών λύσεων, την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης·
14. υπογραμμίζει το δυναμικό του ανοικτού και ασφαλούς διαδικτύου στο Ιράν για την ψηφιακή οικονομία· επαναλαμβάνει την έκκλησή του για ένα αποτελεσματικό ευρωπαϊκό καθεστώς ελέγχου των εξαγωγών, με στόχο την πρόληψη της κατάχρησης ειδών διπλής χρήσης και τεχνολογιών για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εναντίον της ΕΕ·
15. επισημαίνει ότι η αποτελεσματική εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι ουσιαστικής σημασίας για να έχει η ενίσχυση των εμπορικών σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και του Ιράν θετική επίδραση στην ιρανική κοινωνία

στο σύνολό της·

16. ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον ρόλο των ΜΜΕ από την Ευρώπη και το Ιράν κατά την ενίσχυση των εμπορικών σχέσεων·
17. υπογραμμίζει ιδιαίτερα την ανάγκη για οικονομική ανάπτυξη με ισορροπημένη εκπροσώπηση των φύλων και χωρίς αποκλεισμούς στο Ιράν· ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον ρόλο των γυναικών στο Ιράν, οι οποίες υφίστανται νομικές διακρίσεις, καθώς και στο ζήτημα των ευρωπαϊών γυναικών που επισκέπτονται το Ιράν, καθώς απαιτείται να φορούν θρησκευτικά σύμβολα, πράγμα που ενδέχεται να αποτρέψει τα ταξίδια γυναικών στο Ιράν·

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	14.7.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 25 —: 4 0: 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Karoline Graswander-Hainz, Yannick Jadot, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Alexander Graf Lambsdorff, Bernd Lange, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Reimer Böge, Victor Boştinaru, Klaus Buchner, Gabriel Mato, Bolesław G. Piecha, Pedro Silva Pereira, Ramon Tremosa i Balcells, Wim van de Camp, Jarosław Wałęsa, Pablo Zalba Bidegain
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Mara Bizzotto, Bernd Kölmel, Jozo Radoš, Dariusz Rosati, Mylène Troszczynski

**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	6.10.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 38 –: 15 0: 8
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Petras Auštrevičius, Bas Belder, Goffredo Maria Bettini, Mario Borghezio, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Javier Couso Permuy, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Iveta Grigule, Richard Howitt, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Afzal Khan, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Vincent Peillon, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Jacek Saryusz-Wolski, Charles Tannock, László Tőkés, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Johannes Cornelis van Baalen, Boris Zala, Γεώργιος Επιτήδειος, Δημήτρης Παπαδάκης, Σοφία Σακοράφα
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Laima Liucija Andrikiienė, Angel Dzhambazki, Christian Ehler, Andrzej Grzyb, András Gyürk, Liisa Jaakonsaari, Marek Jurek, Marietje Schaake, Jean-Luc Schaffhauser, Igor Šoltes, Dubravka Šuica
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Liliana Rodrigues, Judith Sargentini, Bogdan Brunon Wenta